

ПРОТОКОЛ № 4
засідання Науково-методичної ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
від 27 березня 2018 р.

Голова – Пантелеймонов А. В., проректор з науково-педагогічної роботи.

Секретар – Маркова Т. О., директор Навчального центру методичної роботи Управління якості освіти.

Присутні: члени Науково-методичної ради – 51 особа (список додається).

Запрошені: Кагановська Т. Є. – декан юридичного факультету, Темченко В. О. – завідувач кафедри фізичного виховання та спорту.

Порядок денний:

1. Про стан забезпечення академічної доброчесності в університеті.
2. Про результати впровадження нової системи ректорського контролю.
3. Щодо внесення змін до «Положення про планування роботи, звітування й оцінювання науково-педагогічних працівників», «Положення про організацію освітнього процесу», форм опису освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.
4. Про рекомендацію до друку.
5. Різне.

I. СЛУХАЛИ:

Єльцов С. В., директор Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу Управління якості освіти:

Питанню забезпечення академічної доброчесності присвячено статтю 42 Закону України «Про освіту», статті 16, 32 Закону України «Про вищу освіту».

Університетом укладено договори про співпрацю з ТОВ «Плагіат», яка є представником компанії Plagiat.pl в Україні, на 2017–2018 рр., розроблено та затверджено Вченою радою університету Порядок перевірки дипломних робіт (проектів) студентів на наявність запозичень з інших документів.

За результатами перевірки роботи створюється звіт подібності, що містить інформацію, яка свідчить про наявність подібностей до текстів з інших джерел. Рекомендовані показники оригінальності за коефіцієнтом № 1 становлять:

- не більше 20 % – оригінальна робота;
- від 21 % до 50 % – задовільна оригінальність;
- більше 50 % – умовно оригінальна робота.

Якщо робота визнана умовно оригінальною, то члени кафедри мають проаналізувати звітні подібності та винести рішення щодо можливості плагіату. У випадку, коли за результатами повторної перевірки робота оцінюється як умовно оригінальна або неоригінальна, то ця робота не допускається до захисту, студента відраховують.

У червні 2017 р. вперше було перевірено близько 850 дипломних робіт, майже 8 % робіт було рекомендовано до переробки з метою зниження рівня запозичень. Але не було жодного випадку недопуску роботи до захисту через її незадовільну оригінальність.

У лютому 2018 р. перевірено дипломні роботи магістрів на 12 факультетах (925 робіт), розпочато перевірку дисертаційних робіт, авторефератів, наукових журналів. Заплановано проводити перевірку монографій, підручників та навчальних посібників. Це потребує розробки нового Положення.

Підготовлено проект Порядку проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та дипломних робіт (проектів) працівників та здобувачів вищої освіти на наявність запозичень з інших документів.

У документі передбачено такі показники оригінальності за коефіцієнтом подібності № 1 під час перевірки дипломних робіт (проектів):

- не більше 20 % – оригінальна робота;
- від 21 % до 50 % – задовільна оригінальність;
- від 51 % до 90 % – умовна оригінальність;
- більше 90 % – неоригінальна робота.

Рекомендовані показники оригінальності за коефіцієнтом подібності № 1: текстів статей, дисертацій, монографій – не більше 20 %; текстів підручників і навчальних посібників – не більш ніж 30 %.

Учені ради факультетів можуть затверджувати власні показники оригінальності.

ВИСТУПИЛИ:

Макаровський М. О., голова методичної комісії фізичного факультету: Чи усі дипломні роботи перевіряють на наявність запозичень з інших документів?

Сльцов С. В.: Так, усі магістерські роботи.

Кагановська Т. Є., декан юридичного факультету: У дипломних роботах магістрів юридичного факультету програмою було виявлено до 90 % запозичень. Ми вважаємо, що це результат недосконалості самої програми. На запит до керівника фірми факультет відповіді не отримав.

Васильєва Л. В., голова методичної комісії факультету комп'ютерних наук: Студенти нашого факультету провели експеримент щодо аналізу

антиплагіатних програм, можемо надати інформацію Навчальному центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу.

Пантелеймонов А. В.: Навчальним центром менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу проводиться важлива, корисна та необхідна робота. Це, насамперед, вимоги Закону України «Про вищу освіту». Без сумнівів, ми маємо вдосконалити систему виявлення запозичень, що й пропонує Єльцов С. В.

УХВАЛИЛИ:

1. Завершити роботу над створенням Порядку проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та дипломних робіт (проектів) на наявність запозичень з інших документів, розмістити його для громадського обговорення на сайті університету.

Відповідальний: директор Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу Управління якості освіти.

Термін: до 15.04.2018 р.

2. З урахуванням наданих пропозицій подати проект Порядку проведення перевірки наукових праць, навчально-методичних видань та дипломних робіт (проектів) на наявність запозичень з інших документів для затвердження Вченою радою університету та ввести його в дію.

Відповідальний: директор Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу Управління якості освіти.

Термін: 31.05.2018 р.

II. СЛУХАЛИ:

Єльцов С. В.: У 2017 р. в університеті було прийнято рішення про проведення ректорського контролю. У зв'язку з цим внесено відповідні зміни до Положення про організацію освітнього процесу. Ректорський контроль у першому семестрі 2017/2018 навчального року було проведено у формі тестових завдань, було використано систему електронного навчання Moodle, здійснено незалежну перевірку робіт без участі викладачів (виняток – факультет іноземних мов).

У другому семестрі буде проведено подібний контроль на першому та другому курсах усіх факультетів.

Не було проведено ректорський контроль на факультетах: радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, комп'ютерних наук, а також у Каразінській школі бізнесу. Мало студентів були присутні на ректорських контрольних роботах на факультетах: філософському (69 %), філологічному (65 % – дисципліна «Сучасна російська мова»), фізичному

(69 % – дисципліна «електрика і магнетизм»), міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (63 % – дисципліна «Організація ресторанного бізнесу»), іноземних мов (44 % – дисципліна «Китайська мова»), геології, географії, рекреації і туризму (54 % – дисципліна «Структурна геологія»).

Порівняння результатів ректорського контролю із семестровими оцінками свідчить, що вони зазвичай нижчі за семестрові. У разі виявлення значної різниці необхідно проводити роботу із вдосконалення викладання дисциплін.

Вважаю за необхідне проведення поточного контролю у формі ректорських контрольних робіт із незалежною перевіркою.

Для всіх тестових завдань, введених до системи Moodle, необхідна перевірка викладача – розробника тестів, зокрема – визначення часу, який надано на виконання: він має відповідати складності завдання.

ВИСТУПИЛИ:

Пантелеймонов А. В.: Якщо ми впроваджуємо ректорський контроль як поточний, то маємо передбачити зміни до навчальної програми.

Сорока Ю. Г., голова методичної комісії соціологічного факультету:

Чи впливає вміння користуватися системою Moodle на результати контрольної роботи?

Сльцов С. В.: Вважаю, що так, але не можу сказати – наскільки.

Гусева П. Т., заступник декана факультету іноземних мов:

На факультеті іноземних мов проводиться робота з розробки тестового контролю знань у системі Moodle.

Григорова-Беренда Л. І., заступник декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу:

Вважаю доцільним проведення ректорського контролю знань – як відтермінований, так і поточний, але необхідно розробити чіткий порядок проведення ректорського контролю.

УХВАЛИЛИ:

1. У 2018/2019 навчальному році проводити ректорський контроль знань – як відтермінований, так і поточний.

Відповідальні: директор Навчального центру менеджменту якості та моніторингу освітнього процесу Управління якості освіти, декани факультетів, голови методичних комісій.

Термін: постійно.

2. Забезпечити своєчасну та якісну підготовку завдань для проведення ректорського контролю знань. Після введення даних до системи Moodle – обов'язково проводити перевірку змісту тестів.

Відповідальні: декани факультетів.

Термін: постійно.

III. СЛУХАЛИ:

Іваненко Л. О., начальник Управління якості освіти:

Відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», у 2018/2019 навчальному році в університеті встановлюється максимальне навчальне навантаження на одну ставку науково-педагогічного працівника – 600 годин на навчальний рік. У зв'язку з цим пропоную перенести деякі види навчальної роботи у навантаження другої половини дня: проведення консультацій із навчальних дисциплін; перевірки екзаменаційних і залікових письмових робіт, контрольних робіт, результатів виконання практичних і лабораторних робіт; приймання індивідуальних завдань, курсових робіт; керівництво практикою, проведення кураторських годин. Також пропоную зменшити кількість годин на захист курсової роботи та методичну роботу.

У зв'язку з цим необхідно внести зміни до «Положення про планування роботи, звітування й оцінювання науково-педагогічних працівників» та «Положення про організацію освітнього процесу». Згідно з вимогами МОН України, маємо змінити форми опису освітньо-професійних програм для першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти.

ВИСТУПИЛИ:

Григорова-Беренда Л. І.:

На факультеті міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу більшість дисциплін – по 50 годин, згідно із сучасними вимогами, науково-педагогічний працівник має право викладати не більше 4 дисциплін – навантаження 200 годин на навчальний рік. Що робити?

Макаровський М. О.: Ми маємо враховувати особливості кожного факультету. Головна складова навчального навантаження – аудиторна робота.

Гусєва П. Т.: На факультеті іноземних мов викладачі працюють у малочисельних групах, навантаження зараховується як індивідуальні заняття. Як вирішити це питання?

Кагановська Т. Є.: Я підтримую Іваненко Л. О. Із кожним роком кількість студентів зменшується, співвідношення «викладач-студент» ніхто не скасовує, штатний розпис факультету складається відповідно до кількості студентів.

Євтушенко В. А., голова методичної комісії економічного факультету: Підтримую пропозиції Іваненко Л. О. та Кагановської Т. Є.

Максименко Н. В., заступник декана екологічного факультету: Вважаю доцільним залишити проведення кураторських годин у навчальному навантаженні.

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію прийняти до відома.
2. Рекомендувати розмістити проект додатка 1 «Положення про планування робіт, звітування й оцінювання науково-педагогічних працівників» на сайті університету для громадського обговорення.

Відповідальний: Іваненко Л. О.

Термін: до 15 квітня 2018 р.

IV. СЛУХАЛИ:

Маркова Т. О. повідомила, що до Науково-методичної ради надійшли документи, які стосуються рекомендації до друку таких методичних видань:

1. Радиология. Модуль 3: методические рекомендации / Составители: Белозеров И. В., Кудревич А. Н., Панченко Е. В., Кравцова Е. А.
2. К. А. Нємець, К. О. Кравченко. Інформаційна географія та ГІС: навчально-методичний посібник.
3. Методичні рекомендації з оформлення курсових і дипломних робіт для студентів спеціальностей: 105 Прикладна фізика та наноматеріали, 153 Мікро- та наносистемна техніка / Укладачі: В. П. Берест, Н. М. Жигалова, Л. В. Січевська.
4. Програма та методичні рекомендації до асистентської практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) / Укладачі: Т. Є. Кагановська, М. В. Даньшин, Д. В. Божко, А. В. Заник.
5. Країнознавство: методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів 2-го курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (освітні програми «Міжнародні відносини та регіональні студії», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації») / Укладачі: Г. С. Панасенко, М. Ю. Онацький.
6. Виробнича практика: програма та методичні рекомендації (для студентів 3-го курсу напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство») / Укладач Г. С. Панасенко.
7. Communication Psychology: workbook / V. I. Ponomaryov, Ia. K. Iagniuk.

8. Management of patients with stable forms of ischemic heart disease / М. С. Бринза, М. І. Шевчук, О. С. Махаринська, М. І. Яблучанський.
9. Essentials of diagnosis and treatment of Gastroesophageal reflux and disease / М. С. Бринза, М. І. Шевчук, О. С. Махаринська, М. І. Яблучанський.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити до друку такі методичні видання:

1. Радиология. Модуль 3: методические рекомендации / Составители: Белозеров И. В., Кудревич А. Н., Панченко Е. В., Кравцова Е. А.
2. К. А. Немець, К. О. Кравченко. Інформаційна географія та ГІС: навчально-методичний посібник.
3. Методичні рекомендації з оформлення курсових і дипломних робіт для студентів спеціальностей: 105 Прикладна фізика та наноматеріали, 153 Мікро- та наносистемна техніка / Укладачі: В. П. Берест, Н. М. Жигалова, Л. В. Січевська.
4. Програма та методичні рекомендації до асистентської практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (PhD) / Укладачі: Т. С. Кагановська, М. В. Даньшин, Д. В. Божко, А. В. Заник.
5. Країнознавство: методичні рекомендації до виконання курсової роботи для студентів 2-го курсу спеціальності «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (освітні програми «Міжнародні відносини та регіональні студії», «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації») / Укладачі: Г. С. Панасенко, М. Ю. Онацький.
6. Виробнича практика: програма та методичні рекомендації (для студентів 3-го курсу напряму підготовки 6.030205 «Країнознавство») / Укладач Г. С. Панасенко.
7. Communication Psychology: workbook / V. I. Ponomaryov, Іа. К. Іagniuk.
8. Management of patients with stable forms of ischemic heart disease / М. С. Бринза, М. І. Шевчук, О. С. Махаринська, М. І. Яблучанський.

9. Essentials of diagnosis and treatment of Gastroesophageal reflux and disease / М. С. Бринза, М. І. Шевчук, О. С. Махаринська, М. І. Яблучанський.

V. СЛУХАЛИ:

5.1. Каграманян О. Г., директор Центру міжнародної освіти, ознайомив присутніх із переробленим за рішенням Науково-методичної ради від 30 січня 2018 р. проектом рішення з питання «Про роботу з іноземними студентами в університеті».

УХВАЛИЛИ:

1. Забезпечити співпрацю між підрозділами ЦМО і факультетами університету з організації навчального процесу для іноземних студентів, а саме: організацію зустрічей представників факультетів зі слухачами підготовчого відділення ЦМО, узгодження розкладу занять, визначення та організацію занять із мови викладання тощо.

Відповідальні: директор ЦМО, декани факультетів.

Термін: постійно.

2. Удосконалити систему підвищення кваліфікації викладачів ЦМО і факультетів, які беруть участь в організації навчального процесу для іноземних студентів. Із цією метою – забезпечити проходження викладачами:

- курсів «Технології дистанційної освіти у ВНЗ»;
- курсів «Українська мова професійного спрямування»;
- курсів із підвищення рівня володіння англійською мовою.

Відповідальні: директор ЦМО, декани факультетів, директор Інституту заочного (дистанційного) навчання та післядипломної освіти.

Термін: протягом 2018 року.

3. Для покращання адаптації іноземних студентів посилити взаємодію Студентської ради університету та Ради іноземних студентів, розробити план відповідних заходів.

Відповідальні: голова Студентської ради університету Дудніченко М. В., голова ради іноземних студентів Касим Мохаммад Салман.

Термін: до 01.09.2018 р.

4. Із метою забезпечення зворотного зв'язку з випускниками університету – іноземцями створити електронну базу випускників.

Відповідальні: директор ЦМО, декани факультетів.

Термін: до 01.09.2018 р.

5. Удосконалити науково-методичне забезпечення навчального процесу для іноземних студентів і слухачів ЦМО з урахуванням сучасних методик і мови викладання.

Відповідальні: директор ЦМО, голови методичних комісій факультетів.

Термін: до 01.09.2018 р.

5.2. СЛУХАЛИ:

Темченко В. О., завідувач кафедри фізичного виховання та спорту закликав підтримати заходи з відзначення 6 квітня 2018 р. Міжнародного дня спорту, запропонував кураторську годину 4 квітня присвятити Міжнародному дню спорту.

УХВАЛИЛИ:

Інформацію прийняти до відома.

Голова Науково-
методичної ради

А. В. Пантелеймонов

Секретар

Т. О. Маркова